

Neumjetnički tekst je svaki tekst koji pruža određene informacije.

Neumjetnički tekstovi su:

- zvaničan i nezvaničan razgovor,
- mali oglas,
- obavještenje,
- reklama

Mali oglas je kratka informacija o određenom proizvodu ili usluzi, jasan i sažet, i sadrži broj telefona ili adresu onoga ko nešto oglašava.

Reklama je vrsta propagandnog teksta u kojem se nudi i hvali neki proizvod ili usluga, radi bolje prodaje i ostvarivanja veće zarade. **Razlikujemo** radijsku, štampanu i televizijsku reklamu.

Vijest je najkraći oblik novinarskog izražavanja kojim se javnost obavještava o događaju ili pojavi.

Oblici novinarskog izražavanja su:

- vijest,
 - izvještaj,
 - reportaža,
 - intervju.
-

Razlikujemo tri književna roda:

- lirika,
- epika i
- drama.

Oblici kazivanja su:

- pripovijedanje,
- opisivanje,
- dijalog i
- monolog.

PRIPOVJEDANJE može biti

- hronološko,
- retrospektivno i
- kombinovano.

ПРИПОВЈЕДАЊЕ може бити:

- у 1. лицу

- у 3. Лицу (свезнајући приповједач) .

ОПИСИВАЊЕ или дескрипција је облик казивања у коме се описују ликови, ентеријер или екстеријер, појаве и тд...

ДИЈАЛОГ је разговор између ликова, а **МОНОЛОГ** је разговор лика са самим собом или његово размишљање.

Препознај облике казивања (изражавања).

ЧУДОВИШТЕ: Шта тражиш овде, пацове?

КАПЕТАН: Дошао сам да видим шта има у твојих седам глава, гуштеру пијани!

ЧУДОВИШТЕ: Има у свакој седам пута више него у твојој!

Када је дошао кући, оставио је одмах злосрећну књигу као непријатан терет на дно свог ђачког кофера. Ужинуо је и изашао да се игра с вршњацима из комшилука.

Суво, студено јутро позне јесени, нигдје сунца, а још уз то без престанка дува леден вјетар, па се ситна и жтољава Николина матер још више скупила и увукла главу у простран мушки капут.

Поред тврдње напиши на који књижевнотеоријски појам се односи.

1. Краћа прича у прози или стиху у којој су ликови најчешће животиње које имају људске особине. _____
2. Драма прилагођена извођењу на радију. _____
3. Наратор који приповиједа у 3. лицу и који зна шта ликови мисле и осјећају. _____
4. Дужа епска форма, најчешће у прози у којој је шире представљен живот ликова или читавог друштва. _____
5. Врста лирске pjesме у којој pjesник описује неку природну појаву, најчешће пејзаж. _____

U našem jeziku ima 7 padeža i to su: nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, vokativ, instrumental i lokativ.

NOMINATIV - Ko? Šta? - padež subjekta, imenovanja, i imenskog predikata

GENITIV – Koga? Čega? – padež pripadanja, poticanja, dijela nečega

DATIV – Kome? Čemu? - padež kretanja, cilja kretanja, namjene

AKUZATIV – Koga? Šta? – padež objekta

VOKATIV – padež dozivanja, obraćanja i skretanja pažnje

INSTRUMENTAL – S kim? Čim? – padež društva i oruđa

LOKATIV - O kome? O čemu? – padež mjesta

PODJELA GLASOVA

Prema načinu izgovora u našem jeziku glasove dijelimo na:

- samoglasnike A E I O U
- suglasnike B P F D T Z S C Č Đ Ž Š Ć DŽ Ś Ż
- glasnike J V R L Ĺ M N NJ

Prema mjestu tvorbe (izgovora) suglasnike dijelimo na:

- Dvousnjeni M P
- Usneno-zubni F
- Zubni D T Z S C
- Prednjonepčani Č Đ Ž Š Ć DŽ Ś Ż
- Zadnjonepčani K G H

Prema zvučnosti suglasnike dijelimo na:

- Zvučne B G D Đ Z Ž DŽ Ż
- Bezvučne P K T Ć S Š Č Ś F H C